

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 3.19.71

**Inventaris van het archief van de
heerlijkheid Wijngaarden en Ruybroek,
1330-1780**

Versie: 20-02-2025

J.A.M.Y. Bos-Rops

Nationaal Archief, Den Haag 1986

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
Verwant materiaal.....	8
Beschikbaarheid van kopieën.....	8
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	9

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Heerlijkheid Wijngaarden en Ruysbroek

Archiefbloknummer:

35111

Omvang:

11 inventarisnummer(s) ; 0,10 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Geschreven documenten. Kennis van het middeleeuwse alsmede van 16e, 17e en 18e eeuwse handschrift is noodzakelijk.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Heren van Wijngaarden en Ruybroek

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief van de heerlijkheid Wijngaarden en Ruybroek bevat onder ander een aantal aktes met betrekking tot het schenken en aankopen van stukken land, een aantal brieven van en aan de heer van Wijngaarden en Ruybroek en een verpondingskohier over het jaar 1600.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van kwetsbare of slechte materiële staat.

Het archief kent geen materiële beperkingen.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Heerlijkheid Wijngaarden en Ruysbroek, nummer toegang 3.19.71, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Heerlijkheid Wijngaarden en Ruybroek, 3.19.71, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Het archief werd in 1967 door bemiddeling van het Centraal Bureau voor Genealogie aangekocht van het Internationaal Antiquariaat Menno Hertzberger & Co NV te Amsterdam.

Het archief is door aankoop verworven.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

**BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN
ARCHIEFBESTANDELEN**

- 1** Akten van schenking van de dijkkaveling tussen "Dreijnen ende Alblaserslach' aan de buren van Ottoland, Goudriaan en Wijngaarden: (1) schenking door Hendrik heer van Brederode (1330), (2) schenking door Johan heer van Brederode, 1397. Afschrift. (15e eeuw)
1330, 1397, 15e eeuw 1 charter en 1 stuk
- 2** Akte waarbij Hendrik heer van Brederode zijn recht op aankoop van land in de heerlijkheid Wijngaarden beperkt tot zes weken, 1332 1 charter
- 3** Brieven van en aan de heer van Wijngaarden en Ruybroek, 1539-1780 6 stukken
  - van Floris heer van Wijngaerden aan Aernt Cornelisz., schout van Wijngaarden over de rechtspraak in de heerlijkheid, 1539
  - van Cornelis Machielsz (?) aan Floris van Wijngairden over de aankoop van een altaartafel voor de kerk van Wijngaarden, 1547
  - van N.N., predikant te Wijngaarden aan de heer van Wijngaarden over de godsdienstige situatie in de heerlijkheid [16e/17e eeuw]
  - van W. van Wijngaerden aan de heer Evenblij over de benoeming van een predikant, 1690
  - van Willem Korthals aan B. de Lange heer van Wijngaarden en Ruybroek over diverse onderwerpen, 1776 en 1780
- 4** Akte waarbij Cornelis Adriaensz. uit Hardinxveld op verzoek van de schepenen van Wijngaarden getuigenis aflegt over het herstel, dertig jaar geleden, van acht roeden dijk in de heerlijkheid Hardinxveld door inwoners van Wijngaarden, 1567 1 stuk
- 5** Akte van transport van 10 1/2 morgen land 'aen den langen Linschoten'door Cornelis Anthonis, namens Machteld van Coeverden, aan het weeshuis van Oudewater, 1604; met als retroakte de akte waarbij dit land verdeeld wordt tussen Jan Oom van Wijngaarden, namens zijn echtgenote Katharina van Zijll, en Dirck Woutersz. En Gijsbert Willemsz., namens hun moeder Eecht, weduwe van Wouter Claes, 1546 2 getransfigeerde charters
- 6** Processen-verbaal van de verpachting van de korentienden te Wijngaarden, 1597, 1599 en 1600 3 stukken
- 7** Verpondingskohier, met rekening van de inkomsten over het jaar 1600, opgemaakt in 1601

---

1 band

- 8** Rekeningen, opgemaakt door de secretaris Aert Cornelis over 1629/1630, afgehoord 1630; opgemaakt door Hendrick Silvester, over 1631/1632, afgehoord 1632
2 stukken
- 9** Akte waarbij Corneles Cornelesz, Geeman Hermansz en Cornelis Laurisz op verzoek van Leendert Aerts ten overstaan van schout en schepenen van Wijngaarden en Ruybroek getuigenis afleggen over een vechtpartij, 1632
1 stuk
- 10** Rekening van de inkomsten uit tienden en erfpachten gelegen in Wijngaarden en Ruybroek over 1655
1 stuk
- 11** Akte waarbij schepenen van Wijngaarden en Ruybroek op verzoek van de schout Adriaen Evenblij besluiten aan de nieuwe heer Willem van Wijngaarden vanwege zijn inhuldiging een bedrag van 500 te geven, concept.
z.d. (eind 17e eeuw)
1 stuk